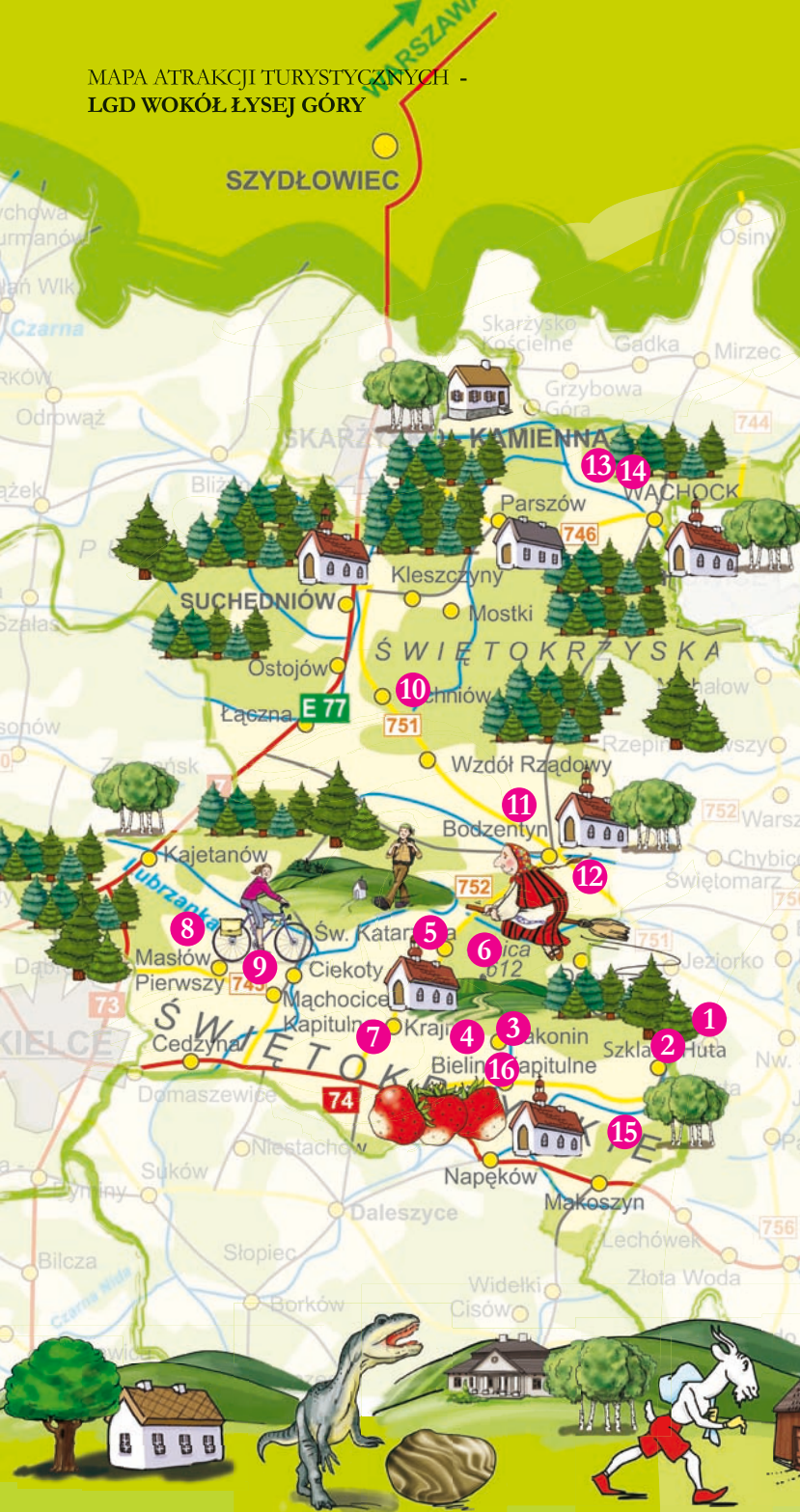

MAPA ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH - LGD WOKÓŁ ŁYSEJ GÓRY

1 **Święty Krzyż** - z Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego oraz z Muzeum SPN (znajdujący się na terenie sąsiedniej LGD Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej, lecz mocno powiązany także z LGD Wokół Łysej Góry)

2 **Huta Szklana** - najwyższej położona wieś w Górach Świętokrzyskich (z jednym wjazdem na Święty Krzyż), gdzie niebawem powstanie żywy skansen „Osada średniowieczna pod Świętym Krzyżem”

3 **Izba Dobrego Smaku Krainy Łysogór** oraz „Chalupa chłopska” z XIX w

4 **Barokowy kościół św. Józefa Oblubieńca NMP** w Bielnie

5 **Święta Katarzyna z klaszotrem bernardynek** z XV w. oraz kapliczką w lesie, na ścianie której swoje „grafity” wyryl Stefan Żeromski

6 **Góra Łysica** (612 m.n.p.m.) - najwyższy szczyt Gór Świętokrzyskich, legendarne miejsce sabatów czarownic

7 **Stok narciarski** w Krajnie

8 **Lotnisko areoklubu kieleckiego** w Masłowie

9 **Ciekoty** - miejsce dzieciństwa Stefana Żeromskiego. Niebawem zostanie tu zrekonstruowany dwór Żeromskich i powstanie centrum „Szklany dom”

10 **Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskiej** w Michniewie

11 **Stare miasteczko Bodzentyn** z ruinami zamku biskupiego, gotyckim kościołem parafialnym oraz drewnianą zagrodą (oddział Muzeum Wsi Kieleckiej)

12 **Stok narciarski** w Bodzentynie

13 **Klasztor Cysterski** w Wąchocku

14 **Pomnik Sołtysa** w Wąchocku

15 **Miejsce Gier Terenowych „Kraina Legend Świętokrzyskich”**

16 **W Bielnie górski dom Józefa Ozgi-Michalskiego** - pisarza, piewcy gwary świętokrzyskiej

Tekst: LGD Wokół Łysej Góry
Korekta: Małgorzata Zaporska
Autor opracowania: Adam Dąbek
Projekt i opracowanie graficzne: Rafał Horczyński
Rysunki: Ola Makomska
Skład i druk: Remi-B, Bielsko-Biala, www.remi-b.pl

Autor opracowania nie ponosi odpowiedzialności za aktualność informacji przyjętych za podstawę do jego stworzenia. Opracowania dokonano na podstawie materiałów otrzymanych od LGD Wokół Łysej Góry.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach III Schematu Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

• Lokalna Grupa Działania „Wokół Łysej Góry”

Trafić do nas łatwo... W samym centrum Polski - tam, gdzie zlatują się wszystkie czarownice, dumnie wznosi się Łysa Góra, a wokół niej mieszkamy my - świętokrzyscy górale. Działamy wspólnie w Stowarzyszeniu „Lokalna Grupa Działania - Wokół Łysej Góry”, które swoim zakresem obejmuje siedem świętokrzyskich gmin: Bieliny, Bodzentyn, Górno, Masłów, Łączna, Suchedniów i Wąchock. Teren naszej LGD to obszar najwyższych pasm Gór Świętokrzyskich o powierzchni 653 km². Na mapie Polski nasze LGD możemy odnaleźć w środkowo-wschodniej części województwa świętokrzyskiego. Atutem tego terenu jest korzystne położenie w ciągu komunikacyjnym czterech dróg krajowych: 7, 42, 73, 74 oraz sześciu dróg wojewódzkich: 744, 745, 750, 751, 752, 753, dzięki czemu łatwo dotrzeć do nas ze wszystkich zakątków Polski. Ale przecież do nas można podążyć za czarownicami...

• „Dlaczego powstał?”... czyli główne cele naszego LGD

LGD „Wokół Łysej Góry” założyliśmy przede wszystkim po to, aby integrować, rozwijać i pobudzać do działania społeczność lokalną. Za cele priorytetowe obraliśmy sobie:

- rozwój turystyki poprzez bazowanie na walorach przyrodniczych i kulturowych Gór Świętokrzyskich,
- różnicowanie działalności gospodarczej obszaru LGD poprzez stwarzanie jak najlepszych warunków do rozwoju sektora przedsiębiorczości,
- rozwój potencjału ludzkiego, czyli inwestowanie w człowieka i jego rozwój,
- zachowanie dziedzictwa przyrodniczego, którego piękno opiewał już Stefan Żeromski...

W roku 2008 Stowarzyszenie otrzymało od Zarządu Województwa Świętokrzyskiego prestiżową nagrodę „Wędrowiec świętokrzyski” za rozwój turystyki w regionie, w kategorii Organizacja turystyczna.

• Informacje praktyczne

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Wokół Łysej Góry” Biuro Zarządu w Bielnie
Punkt informacji turystycznej i organizacja gier terenowych „Kraina Legend Świętokrzyskich”
ul. Partyzantów 17, 26-004 Bieliny, tel. 041 302 50 28; fax: 041 302 50 28
strona www: www.wokolysejgory.pl / adres e-mail: ddabek@wokolysejgory.pl
dni i godziny funkcjonowania: pon.-pt. w godz. 7.30-15.30

Biuro Lokalne w Bodzentynie Punkt Informacji Turystycznej
ul. Suchedniowska 3, 26-010 Bodzentyn,
tel. 041 311 55 11, fax 041 311 51 14, adres e-mail: jgawlik@wokolysejgory.pl

Biuro Lokalne w Masłowie Punkt Informacji Turystycznej
Masłów 1, ul. ks. Józefa Marszałka 30, 26-001 Masłów,
tel./fax 041 311 08 13, adres e-mail: mbiskupska@wokolysejgory.pl
od maja 2009 roku LGD uruchamia biura lokalne w Radlinie, Łącznej, Suchedniowie i Wąchocku

Dane teleadresowe obiektów turystycznych i punktów gastronomicznych oferujących tradycyjne regionalne potrawy:

Restauracja w ośrodku turystyczno-wypoczynkowym „Jodłowy Dwór”
Huta Szklana 34; 26-004 Bieliny, tel. 041 302 50 28, fax: 302 61 46 kom. 513 193 330, 513 193 331
strony www: www.jodlowydwor.com.pl / adres e-mail: osrodek@jodlowydwor.com.pl
dni i godziny funkcjonowania: pon.-nd. 8.00-22.00

Izba Dobrego Smaku Krainy Łysogór wraz z zabytkową chałupą - Punkt etnograficzny Muzeum Wsi Kieleckiej, Kakinin 6 a; 26-004 Bieliny, tel. 041 302 61 06, czynna od 15. IV-15. X, pon.- pt., w godz. 10.00-16.00; sob.- niedz. 9.00-17.00

Muzeum Mineralów i Skamieniałości w Św. Katarzynie
ul. Kielecka 20; św. Katarzyna; 26-010 Bodzentyn, tel. 041 311 21 16; kom. 501 282 697
strony www: www.swietakatarzyna-muzeum.pl, czynne: pon.-sob. 9.00-18.00; niedz. 10.00-19.00

Muzeum Siekier (gospodarstwo agroturystyczne Pana Kudlińskiego), Orzechówka 16; 26-010 Bodzentyn, tel. 041 312 00 18; 603 427 282, strony www: www.orzechowka.com, czynne: pon.-nd. 9.00-16.00

Zabytkowa Chałupa Czernikiewiczów. Punkt etnograficzny Muzeum Wsi Kieleckiej, ul. 1 Maja 12, 260-10 Bodzentyn, tel. 041 311 56 69, strona www: www.mwk.com.pl, czynne: wtorek-niedziela w godz. 9.00-17.00

Wyciąg narciarski Bodzentyn (Miejska Góra, 426 m n. p. m), tel. 608 324 114; 606 259 271 czynny w sezonie zimowym, godz. 10.00-22.00

Restauracja w ośrodku wypoczynkowym „Jodelka”, ul. Kielecka 3, 26-010 Bodzentyn, tel. 041 311 21 11, www.hoteljodelka.pl/ e-mail: jodelka@jodelkahotelik.pl

Restauracja „Bernasiówka”, pl. Żwirki i 26-010 Bodzentyn, tel. 041 311 54 51
www: www.banasiowka.za.pl/ adres e-mail: maskur@neotrada.pl

Ośrodek sportów zimowych „Sabat”, Krajno-Zagórze, 26-008 Górno, tel. 041 312 77 11, 602 217 920, www.sabatkrajno.fm.interia.pl, czynny w sezonie zimowym w godz. 9.00-22.00

Hotel ośrodek rehabilitacyjny-wypoczynkowy „Echo”
Cedzyna, tel. 041 302 21 07, 041 302 21 08, www.hotelecho.oit.pl/ adres e-mail: hotelecho@oit.pl

Hotel „Gromada”, Cedzyna, tel. 041 302 21 11, e-mail: cedzynahotel@gromada.pl

Hotel „Uroczysko”
Cedzyna, tel. 041 302 21 11, www.hotel-uroczysko.com.pl/ e-mail: rezerwacja@hotel-uroczysko.com.pl

Restauracja - bar „Ziółek”
Łączna 87 a; 26-140 Łączna, tel. 041 254 81 14, 041 254 80 01, 0 601 092 899, www.hotelziolek.com/ e-mail: list@hotelziolek.com

Gospoda i bar „Echa Leśne”, Występa 63; 26-140 Łączna, tel. 041 395 90 64; 504 125 991

Hotel „Ameliówka”, Mąchoć Kapitulne 176, 26-001 Masłów, tel. 041 311 07 97 (99),
fax 041 311 07 98 www.ameliowka.ta.pl/ e-mail: ameliowka@ta.pl

Hotel „Przedwiośnie”, Mąchoć Kapitulne 178, 26-001 Masłów, tel. 041 311 17 92 do 94,
fax 041 311 17 9, e-mail: przedwiosnie@samrelaks.pl

Ośrodek wypoczynkowy „Leśna Biesiada”, Wola Kopcowa, 26-001 Masłów, tel. 513 188 400, 502 071 691, www.lesnabiesiada.pl/ e-mail: info@lesnabiesiada.pl

Pensjonat - centrum spa & wellness „Lwi Dwór”, ul. Leśna 38; 26-001, Masłów I, 26-001 Masłów
tel. 041 301 13 88, www.lwidwor.pl/ e-mail: recepcja@lwidwor.pl

Wyciąg narciarski Radostowa w Ameliówce, góra Radostowa; gm. Masłów, tel. 600 606 258, 665 408 001, czynny w sezonie zimowym w godz. 10.00 - do ostatniego klienta

Muzeum Wsi Kieleckiej - mauzoleum martyrologii wsi polskich
Michnów 38a; 26-130 Suchedniów, tel. 041 254 51 62
www.mwk.com.pl, czynne: pn.-pt. 8.00-16.00; sob.-ndz. po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym

Gościniec Mostki, Mostki 1; 26-130 Suchedniów, tel. 041 25 44 249
www.mostki.pl/ e-mail: mostki.dk@mostki.pl

Restauracja Cefetin, ul. Warszawska 126; Suchedniów, tel. 041 254 44 87, 0 695 590 090

Restauracja Staropolska, ul. Bodzentyńska 18 a; Suchedniów, tel. 041 25 43 063

Resident - usługi restauracyjno-hotelarskie, ul. Bugaj 5a; Suchedniów
tel. 041 25 44 476; 662 108 945, www.residenthotel.pl/ e-mail: resident@residenthotel.pl

Muzeum Ojców Cystersów - Klasztor w Wąchocku
ul. Kościelna 14; 27-215 Wąchock, tel. 041 271 50 66; 041 271 50 63
Czynne: maj-październik w dni powszednie: 9.00-12.00, 13.30-17.15, 18.00-20.00; w niedziele i święta kościelne: 14.30-17.15 oraz na życzenie; XI-IV - w dni powszednie: 13.30-17.15, niedziela i święta 14.30-17.15 oraz na życzenie

WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE

Wąchock - Opactwo Ojców Cystersów

Bodzentyn - zamek biskupów krakowskich (fot. P. Wiko)

BIELINY • BODZENTYN • GÓRNO • ŁĄCZNA • MASŁÓW •
SUCHEDNIÓW • WĄCHOCK

LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA

WOKÓŁ ŁYSEJ GÓRY

Charakterystyczna „Kielecka szachownica” pól

• Nasze atrakcje

Jesteśmy dumni, że przyszło nam mieszkać w najstarszych górach Europy - Górach Świętokrzyskich. Unikatowe walory przyrodniczo-krajobrazowe oraz niepowtarzalny mikroklimat sprawiają, że jest to wyjątkowe i atrakcyjne miejsce wypoczynku dla turystów. To obszar, gdzie urzekają wszystkich górskie widoki z charakterystycznymi pasiakami pól, a także niezwykle czyste ekologicznie miejsce, w dużej części chronione różnymi formami prawnej ochrony (Świętokrzyski Park Narodowy, parki krajobrazowe, rezerваты oraz europejska

sieć NATURA 2000).

Chlubą naszego regionu jest również bogate, tysiąclatnie dziedzictwo kulturowe, które prezentowane jest przede wszystkim przez zabytki, ale również społeczność, która aktywnie uczestniczy w życiu lokalnym kultywując lokalne zwyczaje i tradycje.

Tysiąclatnia historia szczydrze obdarzyła tę ziemię swymi materialnymi śladami. Na zwiedzających czekają atrakcyjne zabytki, między innymi:

- **kościół św. Stanisława w Bodzentynie** - gotycka kolegiata, wybudowana w latach 1440-1452; jej fundatorem był kardynał Zbigniew Oleśnicki,
- **kościół św. Ducha w Bodzentynie** - do niedawna były to tylko kamienne mury na zarośniętej zieleni działce. Obecnie (rok 2009) kościół jest w trakcie remontu, a po jego zakończeniu ma służyć jako kaplica cmentarna,
- **kościół pw. św. Józefa Oblubieńca NMP w Bielinach** - wzniesiony został w 1637 roku z fundacji biskupa krakowskiego Jakuba Zadzika, rozbudowany od zachodu w 1838 roku. Kościół jest jednonawowy, zbudowany w stylu wczesnobarokowym, o klasycznej fasadzie, z prezbiterium zakończonym absydą i kaplicami w transepcie,
- **kościół pw. św. Jacka Odrowąża w Leszczynach** - kościół późnorenansowy z 1616 roku ufundowany przez biskupa krakowskiego Piotra Tylickiego, a przebudowany na przełomie XIX i XX wieku. Leszczyński kościół jest orientowany. Wymurowany jest z kamienia i otynkowany. Podobno pierwotnie był on jednonawowy, ale obecnie korpus ma trzy nawy przykryte sklepieniami. Od wschodu do korpusu dostawione jest prostokątne prezbiterium, a przy nim zakrystia. Od zachodu świątynię zamyka wieża - dominująca w krajobrazie i wywołująca najwięcej kontrowersji.

Wąchock - opactwo ojców cystersów

W obiekcie, oprócz pięknego kościoła św. Floriana o barokowym wystroju, warto odwiedzić również: kapitułarz - jedno z najlepiej zachowanych pomieszczeń architektury późnoromańskiej w Polsce i Europie, refektarz - jadalnię zakonników, a także muzeum powstała styczniowego i grób legendarnego dowódcy Świętokrzyskich Zgrupowań Partyzanckich AK- majora Jana Piwnika „Ponurego”.

W najbliższym sąsiedztwie naszej LGD znajduje się także miejsce magiczne i symboliczne dla całego województwa świętokrzyskiego - Święty Krzyż. Na Świętym Krzyżu (Łysej Górze) wznosi się zespół budynków **klasztoru Ojców Oblatów NMP** - Sanktuarium Relikwii **Drzewa Krzyża Świętego** oraz siedziba Muzeum Przyrodniczego Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Jedyna droga kołowa do tego miejsca wiedzie przez „wokółłysogórską” gminę Bieliny.

Oprócz obiektów sakralnych turyści mogą u nas podziwiać ruiny zamku biskupów krakowskich w Bodzentynie - gotycki, mury zamek wznosił przed 1380 rokiem biskup krakowski Florian z Mokrza (następca biskupa Bodzanty). Była to lokalna siedziba biskupów

Zamek w Bodzentynie

w **gminie Bieliny**, wybudowaną około 1820 roku i stanowiącą własność Muzeum Wsi Kieleckiej. Wnętrze chałupy zostało wyposażone w eksponaty przedstawiające życie średniozamożnej rodziny z przełomu XIX i XX wieku. Obok chałupy znajduje się zrekonstruowana obora ze współczesnym wyposażeniem Izby dobrego smaku krainy Łysogór, prowadzonej przez LGD jako punkt sprzedaży lokalnych produktów i informacja turystyczna (w sezonie IV-X),

- **Pomnik-- Mauzoleum Wsi polskiej** w Michnowie (gm. Suchedniów); jego osnowę stanowi zbiorowa mogiła 203 zamordowanych mieszkańców wsi. Nad nią góruje „Pieta Michnowska” - monumentalna rzeźba dłuta Wacława Staweckiego. Ważnym elementem Pomnika-mauzoleum jest Dom pamięci narodowej prezentujący wystawy związane z martyrologią narodu polskiego. Powstaje tu również sanktuarium męczeństwa wsi polskiej, które przyjmuje postać mającej ponad 160 m długości drogi z krzyżami opatrzonymi nazwami 817 spacyfikowanych wsi;
- w 2010 roku w Hucie Szklanej, w gminie Bieliny otworzy swe podwoje **osada średniowieczna pod Świętym Krzyżem**, interaktywny skansen archeologiczny z XII wieku, w którym nie tylko odtworzone zostaną budynki pierwszych osadników świętokrzyskich kniejów, ale także oni sami - przeniesieni wehikulem czasu do współczesności- będą uczyć turystów średniowiecznego bartnictwa, czy garncarstwa...

Panorama Świętego Krzyża widziana od strony Bielini (fot. Artur Stolarski)

Łysogóry - to cudowna kraina, inspiracja dla malarzy, pisarzy i poetów, gdzie nadal żywa jest gwar i folklor świętokrzyski. **Z terenem, na którym działa nasze Stowarzyszenie, związane są losy wybitnych Polaków: intelektualistów, działaczy politycznych, malarzy, pisarzy i poetów. Gustaw Herling-Grudziński i Jan Gajzler** mieszkali i tworzyli w Suchedniowie. Z Bodzentynem związany jest znany pejzażysta - **Józef Szermentowski**, który urodził się w tej właśnie miejscowości. Z tym grodem los związał także **Dawida Rubinowicza**, którego wspomnienia z bodzentyńskiego getta są przejmującym i znanym na całym świecie świadectwem holocaustu. Z Bielina-

mi nieodłącznie wiąże się nazwisko **Józefa Ozgi-Michalskiego** - poety, pisarza, piewcy gwary świętokrzyskiej, autora słynnych „Godek świętokrzyskich”. W jego utworach można odnaleźć obszerne opisy dawnych Bielini i wierzeń ludowych mieszkańców tej ziemi. **Stefan Żeromski** (pisarz i publicysta) urodził się w Strawczyźnie (LGD Dorzecze Bobrzy), ale swoje dzieciństwo i młodość spędził na masłowskiej ziemi - w Ciekotach. Piękno okolicy wielokrotnie zostało opisane w opowiadaniach i powieściach pisarza. Krajobrazy te stały się tłem dla **przeżyć i rozterek bohaterów** „Ludzi bezdomnych”, czy „Syzyfowych prac”. Gmina Masłów, we współpracy z naszym Stowarzyszeniem, chce zrekonstruować dawny dworek Żeromskich i zbudować „**Szkłany dom**” - nowoczesne centrum edukacyjne, urzeczywistnienie idei opisanych w powieści „Ludzie bezdomni”. Obiekt zostanie uruchomiony do 2011 roku. Nie więc dziwnego, że przez dużą część obszaru LGD wiedzie **Świętokrzyski szlak literacki**.

Góry Świętokrzyskie - to miejsce magiczne, a jego magia najpełniej wyraża się w przekazywanych z pokolenia na pokolenie - **legendach świętokrzyskich**.

Rokrocznie w wielu miejscach Łysogór organizowane są ciekawe wydarzenia kulturalne,

krakowskich,

- **zagrodę Czernikiewiczów w Bodzentynie** będącą własnością Muzeum Wsi Kieleckiej. Działa ona jako punkt etnograficzny - jest zachowanym in situ obiektem, stanowiącym wspaniały przykład specyficznej architektury małych miasteczek rolniczych, tak licznie występujących w przeszłości na terenie całej Kieleccyzny i obecnych na jej obszarze także w czasach dzisiejszych. W skład zagrody wchodzi: budynek mieszkalny, budynki gospodarcze oraz wozownia, które wraz z zamykającym podwórze od ul. św. Ducha drewnianym ogrodzeniem tworzą zwarty zespół w kształcie czworoboku,
- **zabytkową drewnianą chałupę Wojciecha Samca z XIX wieku w Kakoninie,**

Bieliny - Mistrzostwa świata w szypulkowaniu truskawek (fot. Dariusz Dąbek)

iska promocyjne instytucji i firm związanych z rolnictwem,

- **Festiwal Wędrowania ze startem i metą w Bodzentynie** (maj/czerwiec) - impreza „wędrująca” łącząca turystykę aktywną, edukację i sztukę. W programie znajdują się spektakle plenerowe, rajdy piesze i rowerowe najpiękniejszymi trasami w Górach Świętokrzyskich, akcje plastyczne, warsztaty teatralne, koncerty i dyskusje ekologiczne,
- **Piknik Archeologiczny Rydno w gminie Wąchock** (maj) - to impreza skierowana przede wszystkim do dzieci i młodzieży szkolnej, stwarzająca okazję zapoznania się z życiem swoich przaprzodków,
- **Krajowy Turniej Sołtysów** (czerwiec) odbywający się w polskiej stolicy humoru - Wąchocku. W ramach turnieju odbywają się zabawne konkurencje, przyprawiające o zawrót głowy przybyłych z całej Polski sołtysów, którzy rywalizują ze sobą przez 2 dni o cenne nagrody. To właśnie w Wąchocku znajduje się jedyny w kraju pomnik sołtysa, postawiony w hołdzie polskim sołtysom,
- **Biesiada Masłowska w gminie Masłów** (czerwiec) - festyn rodzinny przy dźwiękach różnych stylów muzyki,
- **Dni Wąchocka** (czerwiec) obchodzone są w Wąchocku pod znakiem humoru i dobrej zabawy. Zaproszone z tej okazji polskie kabarety bawią publiczność prezentując swoje skecze. Wstęp na imprezę jest wolny, zatem warto przyjechać, by zasmakować wąchockiego humoru,

Honorowy sołtys Wąchocka

upowszechnianie wiedzy o społeczności żydowskiej, która zamieszkiwała miasto przed II wojną światową,

- **Dzień Kultury i Tradycji Gminy Bieliny** (listopad) - spotkanie z tradycją i kulturą gminy Bieliny. W tym dniu zobaczyć można występy dziecięcych i dorosłych zespołów folklorystycznych i obrzędowych, a także dzieła twórców ludowych oraz artystów związanych z regionem,
- co poniedziałek w Bodzentynie odbywa się słynny w całym kraju targ koński.

- w maju 2009 roku zorganizowane zostaną **obchody 555 rocznicy nadania Wąchockowi praw miejskich**. Z tej okazji w miasteczku odbędzie się cykl imprez obejmujących wystawę fotografii, koncerty, jarmark różności oraz pokaz sztucznych ogni. Ciekawy pokaz zaprezentuje zaproszony przez organizatorów Klikon Miejski z Lublina. We wrześniu 2009 roku Wąchock będzie także gospodarzem **V Ogólnopolskiego Forum Gmin Cysterskich oraz właścicieli obiektów cysterskich i pocysterskich**,

Łysogóry - to raj dla miłośników aktywnego wypoczynku. W Masłowie znajduje się lotnisko sportowe - idealne miejsce dla lotniarzy, paralotniarzy i spadochroniarzy. Na turystów rowerowych czeka kilkadziesiąt kilometrów szlaków rowerowych. W gminie Bieliny

a wśród nich wymienić należy następujące:

- **Suchedniowska Wiosna Teatralna** (marzec) - impreza promująca młode talenty, popularyzująca małe formy teatralne; jej uczestnikami są uczniowie miejscowych placówek oświatowych
- **Dzień Świętokrzyskiej Truskawki** (zwykle w czerwcu; w 2009 roku odbędzie się 31 maja) - wydarzenie kulturalne z mocnym, truskawkowym akcentem (truskawka bielińska wpisana jest na listę produktów tradycyjnych), które z roku na rok przyciąga coraz większą liczbę gości. Festynowi towarzyszą występy zespołów reprezentujących różne style muzyki, Mistrzostwa świata w szypulkowaniu truskawek, stoiska z dziełami twórców ludowych, a także sto-

Krajobraz okolic Górna widziany z roweru

• Pakietowe atrakcje turystyczne

Pakiet dla aktywnych...

Zimą - pobyt w gospodarstwie agroturystycznym; wyżywienie oparte na tradycyjnych potrawach, karnety na wyciągi narciarskie, możliwość uprawiania narciarstwa biegowego, udział w grze terenowej „Kraina legend świętokrzyskich”, latem - pobyt w gospodarstwie agroturystycznym, wyżywienie oparte na tradycyjnych potrawach, nauka latania na paralotni albo jazdy konnej, możliwość uprawiania turystyki rowerowej (na trasach, na których trenowała vicemistrzyni olimpijska z Pekinu - Maja Włoszczowska) oraz wodnej, udział w grze terenowej „Kraina legend świętokrzyskich”.

Pakiet dla dociekliwych...

Pobyt w gospodarstwie agroturystycznym; wyżywienie oparte na tradycyjnych potrawach, zwiedzanie zespołów klasztornych w Wąchocku i na Świętym Krzyżu, zabytków Bodzentyna i Kakonina, poznanie fauny i flory Puszczy Jodłowej in statu oraz w Muzeum Przyrodniczym SPN, przejażdżka bryczką przez Puszcze Jodłową, udział w grze terenowej „Kraina legend świętokrzyskich”.

Postać z Krainy Legend Świętokrzyskich - Leszy (fot. Dariusz Dąbek)

gactwie legend i podań ludowych przekazywanych z pokolenia na pokolenie przez mieszkańców regionu świętokrzyskiego. Trasa gier ma zwykle długość 3-4 kilometrów i wiedzie przez ciekawe zakątki Gór Świętokrzyskich: mroczne i tajemnicze ostepy leśne oraz malownicze pleenery świętokrzyskich pasiaków. Podczas wędrowki gracze spotykają ożywione postaci z legend: mnichów eremitów wędrujących szlakami i nawracających na wiarę chrześcijańską okoliczną ludność; piękne czarownice rzucające uroki na mężczyzn; mądre zielarki udzielające dobrych rad, jak pokonać czyhające wokół niebezpieczeństwa; boginię Mokosz radzącą, jak zawiądnąć zmysłami ukochanego; zbroja Kaka poszukującego ukochanej oraz wiele innych postaci znanych z wczesnosłowiańskiej kultury naszych przodków: Leszego, który chroni las przed złymi ludźmi; Planetnika zsyłającego grad i ulewę; Południcę porwającą żniwiarzy wyruszających w południe na pole; złośliwe Licho, które uwielbia platać figle ludziom; Błędnicę, które „platając ścieżki”- przeszkadza ludziom w dotarciu do celu ich wędrowki; Topielicę, która podczas nocy świętojańskiej robi wszystko, by „utopić” wianki panien. Gry mają charakter integracyjno-edukacyjny. Dzięki interesującym dialogom i pomysłom scenarzystów gracze poznają historię i legendy związane z postaciami, a atrakcyjne gry i zabawy zespołowe oraz „misje do spełnie-

Pieta w Michnowie (fot. Dariusz Dąbek)

• Propozycja weekendu na terenie naszego LGD

Serdecznie zapraszamy do nas o każdej porze roku. Góry Świętokrzyskie urzekają niezależnie od pogody. Są łatwo dostępne dla ludzi w każdym wieku, a klimat wpływa magicznie na nasze samopoczucie. Szczególnie atrakcyjne są wiosną, a więc idealnym rozwiązaniem jest spędzenie majowego, długiego weekendu (a właściwie staropolskiego zapiątku) w rodzinnych stronach Stefana Żeromskiego. W tym wypadku proponujemy skorzystanie z naszego **PAKIETU DLA DOCIEKLIWYCH w cenie 365 zł od osoby dorosłej (zniżki dla dzieci)**. W skład pakietu wchodzi: 3 doby pobytu w gospodarstwie agroturystycznym, wyżywienie przez 3 doby oparte na tradycyjnych potrawach, zwiedzanie zespołów klasztornych w Wąchocku i na Świętym Krzyżu, zabytków Bodzentyna i Kakonina, poznanie fauny i flory Puszczy Jodłowej in statu oraz w Muzeum Przyrodniczym SPN, przejażdżka bryczką przez Puszcze Jodłową, udział w grze terenowej „Kraina legend świętokrzyskich”.

• Produkty lokalne

Warto zauważyć, że my - świętokrzyscy górale - szcycimy się swymi unikatowymi **produktami tradycyjnymi (lokalnymi)** związanymi z dziedzictwem, tradycją i kulturą Gór Świętokrzyskich. Wśród nich wymienić należy **chleb Kiernożyckich z Bodzentyna** - jest to chleb pszenny na zakwasie z mąki żytniej wypiekany do dziś w małej piekarni pani Felicji Harabin w Bodzentynie, przy ulicy Straży Pożarnej. Recepcja i technologia wypieku zostały opracowane w 1937 roku przez ojca pani Felicji - Stanisława Kiernożyckiego. Do jego wypieku używa się drewna, które nadaje mu specyficzny smak i zapach. Także z Bodzentyna pochodzi **kielbasa bodzentynska**, która wyróżnia się spośród innych tego typu produktów intensywnym zapachem i smakiem, a zawdzięcza to dużej ilości czosnku i ręcznie tłuczonym ziar-

Potrawy regionalne z Krainy Legend Świętokrzyskich (fot. Magdalena Kowalczyk)

nom pieprzu czarnego. Również w Bodzentynie istnieje okazja, by zasmakować **kwasu burakowego**, który rewelacyjnie gasi pragnienie, a może również stanowić bazę na barszczyk wigilijny. Wytwarzany jest przez panią Teresę Barwicką z Wiąki. Uzyskiwany jest on z ekologicznych produktów, nastawiany do kiszenia i zlewany zgodnie z kalendarzem biodynamicznym. Bogaty w witaminy i pierwiastki, od pokoleń stosowany jest jako cudowny lek na anemię, przeziębienia, obniżenie ciśnienia oraz w okresie rekonwalescencji po przebytych chorobach. W gminie Bieliny, na przełomie czerwca i lipca, możemy zasmakować **truskawek bielińskich**. Te przepyszne owoce rosną na południowych, słonecznych stokach Gór Świętokrzyskich, w zdrowym, czystym środowisku, dzięki czemu mają tak wyjątkowy smak i aromat. Z nich wyrabiane są smaczne dżemy i soki. Goszcząc w naszych okolicach warto także spróbować pysznego żurku, golek, prążuchy czy byczków...

nia” w każdej grze integrują grupy i pozwalają im się dobrze bawić. Gry organizowane są przez Stowarzyszenie i Gminne Centrum Kultury i Sportu w Bielinach dla grup zorganizowanych. Turyści indywidualni mogą, po uzgodnieniu z organizatorami, dołączyć się do grupy w ustalonym miejscu i czasie. **Ten produkt turystyczny otrzymał prestiżowy certyfikat Polskiej Organizacji Turystycznej w roku 2006, a w 2009 roku będzie reprezentował Polskę w europejskim finale Europejskich nagród przedsiębiorczości (13 maja, Praga, Republika Czeska).**